

Załącznik do Uchwały Nr XLI/263/2014
Rady Miejskiej w Gniewkowie
z dnia 26 lutego 2014 roku

**STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA
PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH
GMINY GNIEWKOWO
NA LATA 2014 - 2020**

I. Wstęp	3
1.1. Podstawy prawne strategii	3
1.2. Korelacje strategii z innymi dokumentami krajowymi	4
II. Diagnoza sytuacji mieszkańców miasta i gminy – wybrane elementy	5
2.1. Dane demograficzne dotyczące mieszkańców Gminy Gniewkowo w latach 2011-2013	5
2.2. Bezpieczeństwo publiczne	6
2.3. Edukacja i ochrona zdrowia.....	8
2.4. Rodzina w systemie pomocy społecznej	9
2.5. Rodziny niewydolne wychowawczo	11
2.6. Problem bezrobocia	12
2.7. Niepełnosprawność	16
2.8. Problem uzależnienia	19
2.9. Przemoc w rodzinie	20
2.10. Pomoc osobom chorym psychicznie	22
2.11. Bezdomność	23
III. Wnioski z analizy problemów społecznych Gminy Gniewkowo	24
3.1. Analiza SWOT	24
IV. Cele strategii	30
4.1. Cel strategiczny	30
4.2. Cele operacyjne	30
V. Monitoring	44
5.1. Finansowanie strategii	44
5.2. Podsumowanie	44
VI. Spis tabel i wykresów	46

I. Wstęp

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Gniewkowo powstała na mocy art. 17 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2013 r., poz. 182), który nakłada na gminy obowiązek opracowania i realizacji gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka. Celem strategii jest zasygnalizowanie najważniejszych problemów społecznych gminy, ale też wyznaczenie celów, które powinny przyczynić się do poprawy sytuacji osób i rodzin wykluczonych lub zagrożonych wykluczeniem społecznym.

Niniejsze opracowanie jest próbą nakreślenia wizji systemu pomocy społecznej Gminy Gniewkowo na lata 2014-2020, która składa się z kilku części. W pierwszej podano podstawy prawne strategii, rozwinięto założenia teoretyczne polityki i pomocy społecznej, wyjaśniono pojęcie strategii oraz przedstawiono dokumenty strategiczne, do których powinna się ona odwoływać. Strukturę demograficzną i dane o mieszkańcach Gminy Gniewkowo zawiera się w część drugiej. Kolejny rozdział analizuje diagnozę aktualnych problemów społecznych występujących w naszym powiecie. Czwarta część dotyczy identyfikacji celu strategicznego i celów operacyjnych oraz przedstawia przyjęte założenia rozwiązywania problemów i kwestii społecznych w sektorze pomocy społecznej. Piąta natomiast określa sposób prowadzenia monitoringu strategii.

1.1. Podstawy prawne strategii

Opracowanie Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Gniewkowo na lata 2014-2020 oraz jej wdrażanie, odpowiada właściwym przepisom prawnym, do których należą między innymi:

- a) ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2013 r., poz. 594 – tekst jednolity z późn. zm.),
- b) ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. 2013 r. poz. 135 z późn. zm.),
- c) ustawa z dnia 12 marca 2004 r. pomocy społecznej (Dz. U. z 2013 r., poz. 182 - tekst jednolity z późn. zm.),
- d) ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji i zatrudnieniu i instytucji rynku pracy (Dz. U. z 2013 r., poz. 674 - tekst jednolity z późn. zm.),
- e) ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2005 r. Nr 180, poz. 1493, z późn. zm.).

- f) ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2012 r. Nr 124 - tekst jednolity).
- g) ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2012 r., poz. 1356 - tekst jednolity z późn. zm.).
- h) ustawa z dnia 2 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572 - tekst jednolity z późn. zm.).
- i) ustawa z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2008 r. Nr 146, poz. 1027- tekst jednolity z późn. zm.).
- j) ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2013 r. Nr 43, poz. 1456 - tekst jednolity z późn. zm.);
- k) ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. z 2011 r. Nr 231, poz. 1375 - tekst jednolity z późn. zm.).
- l) ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnieniu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2011 r. Nr 127, poz. 721- tekst jednolity z późn. zm.).

1.2. Korelacje strategii z innymi dokumentami krajowymi

Na szczeblu krajowym dokumentem wyznaczającym kierunki polityki społecznej jest Strategia Polityki Społecznej na lata 2007-2013, to dokument przyjęty przez Radę Ministrów towarzyszący realizacji Narodowego Planu Rozwoju na lata 2007- 2013.

Nawiązuje on do założeń Europejskiego Modelu Społecznego Unii Europejskiej i Rady Europy, a w swojej treści uwzględnia rekomendacje sformułowane w strategiach z zakresu polityki społecznej i ludnościowej, integracji społecznej, nawiązuje do pojęcia młodzieży, społeczeństwa obywatelskiego.

Celem głównym rządu, który realizuje powyższą strategię, jest zbudowanie zintegrowanego systemu polityki państwa prowadzącej do ułatwienia wszystkim obywatelom równego dostępu do praw społecznych, do poprawy warunków powstawania i funkcjonowania rodzin oraz wsparcia grup i osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, przy zapewnieniu demokratycznego współuczestnictwa obywateli.

Na szczeblu wojewódzkim dokumentem jest Strategia Rozwoju Województwa Kujawsko - Pomorskiego na lata 2007- 2020 przyjęta w dniu 12 grudnia 2005 r. Obydwa dokumenty zostały opracowane z myślą, że odpowiednio zaprojektowana i wdrożona polityka społeczna stanowi inwestycję, która przyniesie korzyści wszystkim obywatelom i całemu społeczeństwu. Działania zmierzające do integracji społecznej zwiększają potencjał rozwoju, a także sprzyjają zwiększaniu aktywności społecznej we wszystkich obszarach, m.in. na rynku pracy. Tak przyjęta strategia zakłada równy dostęp do praw społecznych, poprawę

warunków i funkcjonowania nie tylko rodzin, ale także wsparcie grup i osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, a wszystko to przy demokratycznym udziale obywateli.

Ważnym dokumentem pozwalającym na realizację zadań dotyczących wsparcia rodzin na szczeblu wojewódzkim jest Kujawsko - Pomorski Program Wspierania Rodziny, który został przyjęty uchwałą Sejmiku Województwa Kujawsko - Pomorskiego.

Celem głównym tego programu jest tworzenie warunków umożliwiających realizowanie na szczeblu wojewódzkim oraz w lokalnych samorządach wspólnej polityki regionalnej na rzecz wzmocnienia rodziny.

Warunki te mają być zapewnione dzięki realizacji celów szczegółowych, jakimi są:

1. promowanie wartości rodziny - prawidłowo funkcjonująca rodzina jest gwarancją rozwoju społeczeństwa,
2. wspieranie rodziny w jej prawidłowym funkcjonowaniu - rodzina stanowi naturalne środowisko wychowawcze, w którym dziecko uczy się żyć i postępować w określony sposób,
3. inicjowanie i rozwój różnorodnych działań na rzecz dzieci i młodzieży.

II. Diagnoza sytuacji mieszkańców miasta i gminy – wybrane elementy

2.1. Dane demograficzne dotyczące mieszkańców Gminy Gniewkowo w latach 2007-2013.

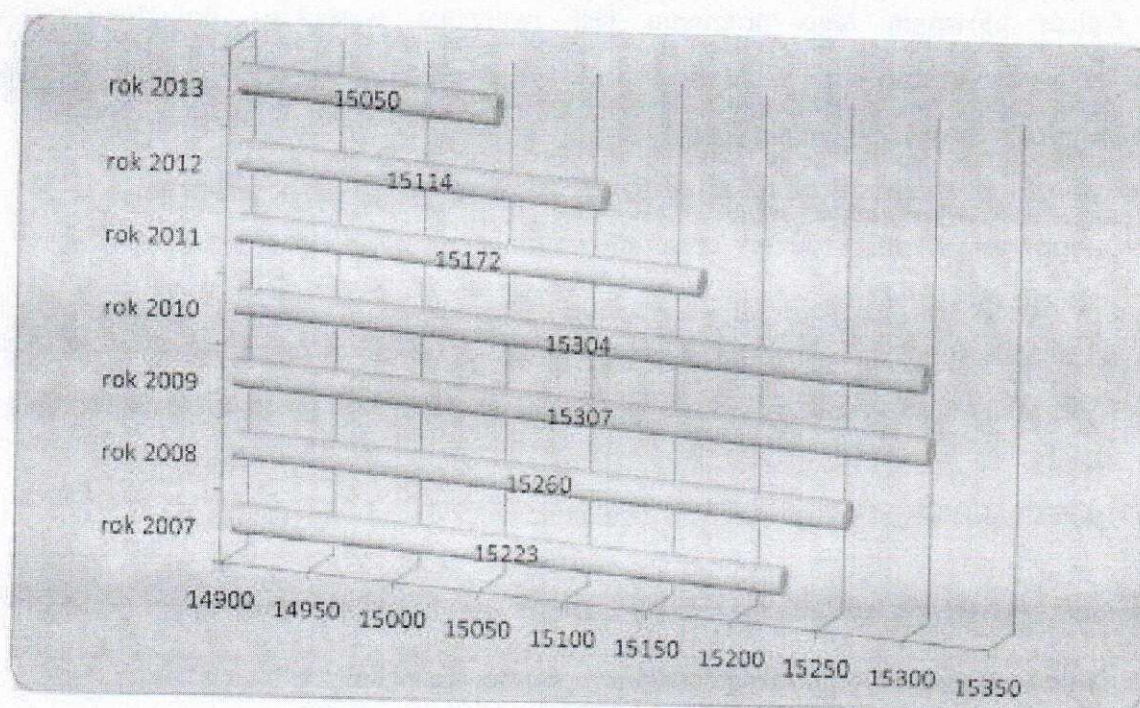
Gmina Gniewkowo leży w województwie kujawsko - pomorskim, w powiecie inowrocławskim. Jest to gmina miejsko - wiejska. Sąsiaduje z pięcioma gminami. Są to Aleksandrów Kujawski, Dąbrowa Biskupia, Inowrocław, Rojewo i Wielka Nieszawka. Powierzchnia całkowita gminy wynosi 17.944 ha, w tym 63% zajmują użytki rolne, natomiast 25% są to użytki leśne. Poniższa tabela wskazuje jak na przestrzeni 7 lat uległa zmianie sytuacja demograficzna w Gminie Gniewkowo.

Tabela nr 1. Dane demograficzne dotyczące mieszkańców Gminy Gniewkowo w latach 2007-2013.

Rodzaj danych	Lata						
	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Liczba ludności w Gminie Gniewkowo	15223	15260	15307	15304	15172	15114	15050

Zródło: UM Gniewkowo – Ewidencja Ludności

Wykres nr 1. Wykres prezentuje liczbę ludności miasta i gminy Gniewkowo w latach 2007 - 2013.

Źródło: UM Gniewkowo – Ewidencja Ludności

Z analizy powyższych danych można zauważyć, że na przestrzeni 7 lat liczba mieszkańców gminy utrzymuje się na względnie stałym poziomie.

2.2. Bezpieczeństwo publiczne

Nad bezpieczeństwem publicznym w Gminie Gniewkowo czuwa Komisariat Policji oraz Straz Miejska. W Komisariacie Policji w Gniewkowie zatrudnionych jest 18 funkcjonariuszy Policji, gdzie struktura organizacyjna wygląda następująco: Komendant, Zespół Kryminalny, Funkcjonariusze ds. nieletnich, Zespół Dzielnicowych oraz Zespół Patrolowo – Interwencyjny.

Komisariat Policji w Gniewkowie jest wykonawcą przedsięwzięć i czynności w zakresie ochrony życia i zdrowia ludzi oraz mienia przed bezprawnymi zamachami naruszającymi te dobra oraz utrzymaniem bezpieczeństwa i porządku publicznego, w tym: zapewnienia spokoju w miejscach publicznych, środków komunikacji publicznej, w ruchu drogowym oraz na trasach ogólnodostępnych. Komisariat Policji podejmuje interwencje w przypadku stwierdzenia naruszenia przepisów prawa, na wezwanie obywateli jak

i z własnej inicjatywy, z chwilą ujawnienia zdarzenia przestępczego lub otrzymania wiadomości o takim zdarzeniu. Zabezpiecza ślady i dowody, podejmuje czynności celem zatrzymania sprawcy, zbiera informacje od świadków oraz wykonuje pozostałe czynności wynikające z obowiązujących przepisów.

W 2012 roku na terenie Gminy Gniewkowo odnotowano 188 przestępstw w różnych kategoriach, w tym 12 dokonano w rejonie objętym programem rewitalizacji. W tym samym czasie odnotowano 163 wykroczenia w różnych kategoriach, w tym 26 dokonano w rejonie objętym programem rewitalizacji. Poniżej w tabeli przedstawiono statystykę przestępstw wykrytych w okresie ostatnich 3 lat.

Tabela nr 2. Dane statystyczne dotyczące wykrywalności przestępstw.

Lp.	Wykrywalność przestępstw	Dane za rok
1.	2010	
2.	2011	77,3%
3.	2012	84,6%
4.	2013 w okresie od 01.01.2013 r. – 20.09.2013 r.	65,7%
		72,4%

Źródło: Dane uzyskane z Komisariatu Policji w Gniewkowie.

Straż Miejska wykonuje zadania w zakresie ochrony porządku publicznego wynikające z ustaw i aktów prawnych.

Do zadań straży miejskiej należy w szczególności:

1. ochrona spokoju i porządku w miejscach publicznych,
2. czuwanie nad porządkiem i kontrola ruchu drogowego – w zakresie określonym w przepisach o ruchu drogowym,
3. współdziałanie z właściwymi podmiotami w zakresie ratowania życia i zdrowia obywateli, pomoc w usuwaniu awarii technicznych i skutków klęsk żywiołowych oraz innych miejscowych zagrożeń,
4. zabezpieczanie miejsca przestępstw, katastrofy lub innego podobnego zdarzenia albo miejsc zagrożonych takim zdarzeniem przed dostępem osób postronnych lub zniszczeniem śladów i dowodów, do momentu przybycia właściwych służb, a także ustalenie, w miarę możliwości świadków zdarzenia,
5. ochrona obiektów komunalnych i urządzeń użyteczności publicznej,

6. współdziałanie z organizatorami i innymi służbami w ochronie porządku podczas zgromadzeń i imprez publicznych.

Choć zapewnienie bezpieczeństwa mieszkańcom gminy leży w kompetencji powołanych do tego organów (Policja i Straż Miejska) władze gminy mogą w pozytywny sposób modyfikować i wpływać na podejmowane działania.

2.3. Edukacja i ochrona zdrowia

Na terenie gminy funkcjonuje 10 placówek oświaty, w których dzieci i młodzież mogą zdobywać wiedzę i rozwijać swoje umiejętności.

Wychowanie Przedszkolne:

1. Samorządowe Przedszkole w Gniewkowie
2. Niepubliczne Przedszkole w Gąskach
3. Prywatne Przedszkole „Parowozik” w Gniewkowie

Szkoły Podstawowe

1. Szkoła Podstawowa Nr 1 im. Wojska Polskiego w Gniewkowie
2. Szkoła Podstawowa im. Orła Białego w Kijewie
3. Szkoła Podstawowa im. Księstwa Gniewkowskiego w Murzynie
4. Szkoła Podstawowa im. ks. Ignacego Posadzego w Szadłowicach
5. Szkoła Podstawowa im. Mikołaja Kopernika w Wierchosławicach
6. Niepubliczna Szkoła Podstawowa im. Józefa Kostrzewskiego w Gąskach

Gimnazja

1. Gimnazjum Nr 1 im. Ziemi Kujawskiej w Gniewkowie
2. Niepubliczne Gimnazjum im. Józefa Kostrzewskiego w Gąskach

Ponadto należy dodać, iż w styczniu 2014 roku przy ul. Sobieskiego 25, został otwarty Prywatny Złobek „Bajka”, który zapewnia opiekę nad dziećmi w wieku do 1 - 3 lat, co umożliwia rodzicom wykonywanie zatrudnienia.

Ochrona zdrowia

Na terenie gminy funkcjonują cztery niepubliczne zakłady opieki zdrowotnej. Mieszkańcom Gniewkowa zapewniona jest również opieka stomatologiczna oraz pomoc rehabilitacyjna świadczona przez niepubliczny zakład rehabilitacji leczniczej.

Podkreślić należy, że jednym z ważnych zadań na najbliższy okres związanym z funkcjonowaniem służby zdrowia jest zapewnienie opieki dla osób wymagających leczenia psychiatrycznego, dalsze poszerzenie dostępu do specjalistycznych usług zdrowotnych, zapewnienia opieki medycznej w szkołach i placówkach oświatowych.

2.4. Rodzina w systemie pomocy społecznej

Zadania z pomocy społecznej realizuje Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej. Ośrodek jest samodzielną jednostką organizacyjną, finansowaną z budżetu gminy i z budżetu państwa.

W roku 2012 r. ze świadczeń pomocy społecznej skorzystało **1.527 osób tj. 543 rodziny**, a w roku 2013 skorzystało **1.717 tj. 617 rodzin**. Liczba osób korzystających z pomocy ma tendencję wzrostową, co z pewnością jest spowodowane wieloma czynnikami tj. bezrobocie, ubóstwo, niepełnosprawność i inne czynniki, które mają duży wpływ na obniżenie poziomu życia mieszkańców gminy. Poniżej w tabeli podano główne powody korzystania osób ze świadczeń pomocy społecznej.

Tabela nr 3. Powody przyznania pomocy społecznej rodzinie.

Powód trudnej sytuacji życiowej	Rok 2012		Rok 2013	
	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinie	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinie
Ubóstwo	189	542	295	866
Bezdomność	11	11	12	12
Potrzeba ochrony macierzyństwa	32	144	52	251
w tym wielodzietność	9	63	33	187
Bezrobocie	407	1276	472	1438
Niepełnosprawność	175	441	192	484
Długotrwała lub ciężka choroba	126	279	140	303
Bezradność w sprawach opiekuńczo -	33	153	59	253

wychowawczych w tym rodziny niepełne	18	68	28	82
Rodziny wielodzietne	11	69	22	134
Przemoc w rodzinie	3	9	14	46
Alkoholizm	3	3	6	9
Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	6	9	9	12
Zdarzenia losowe	-	-	5	13

Źródło: Sprawozdanie MPiPS-03 za lata 2012 i 2013

Z powyższych danych wynika, że bezrobocie jest nadal dominującą przyczyną obniżania się poziomu życia mieszkańców gminy Gniewkowo. Następnymi czynnikami jest ubóstwo i niepełnosprawność, długotrwała choroba, bezradność rodzin w sprawach opiekuńczo – wychowawczych.

Ponizej w tabeli umieszczono dane dotyczące liczby rodzin wielodzietnych korzystających z pomocy społecznej w latach 2012/2013.

Tabela nr 4. Dane ilościowe dotyczące rodzin z dziećmi objętych pomocą społeczną w 2013 roku

WYSZCZEGÓLNIENIE	LICZBA RODZIN		LICZBA OSÓB W RODZINACH
	OGÓLEM	w tym: NA WSI	
0	1	2	3
Rodziny z dziećmi ogółem	314	176	1252
o liczbie dzieci	133	74	388
1	99	55	389
2	51	30	252
3	17	9	108
4	10	6	74
5	1	0	8
6	3	2	33
7 i więcej	109	57	342
Rodziny niepełne ogółem	58	33	135
o liczbie dzieci	31	14	104
1	14	8	63
2	6	2	40
3			
4 i więcej			

Źródło: Sprawozdanie MPiPS-03 za 2013 rok

2.5. Rodziny niewydolne wychowawczo

Rodzina stanowi podstawowe środowisko wychowawcze. Wywiera największy wpływ na kształtowanie się osobowości dziecka. Jest ważnym elementem procesu wychowania, socjalizacji oraz prawidłowego rozwoju psychofizycznego dziecka.

Aby mogła wypełnić swoje zadania i obowiązki powinna być otoczona ochroną i wsparciem. W szczególny sposób należy zapewnić prawidłową realizację potrzeb rozwojowych i psychicznych dzieci, do których należy zaliczyć potrzebę stabilizacji, bezpieczeństwa, przynależność uczuciową. Głównym problemem większości rodzin jest bezrobocie. Dotyczy to głównie rodzin o niskim poziomie wykształcenia, a także wielodzietnych i niepełnych. Zjawiskiem wtórnym są występujące patologie, w tym głównie alkoholizm, przemoc, niewydolność opiekuńczo – wychowawcza, która najbardziej dotyka dzieci w tych rodzinach. Z uwagi na narastający problem rodzin niewydolnych wychowawczo w Polsce oraz w trosce o dobro dzieci - 1 stycznia 2012 r. weszła w życie ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. 2011 r. Nr 149, poz. 887 późn. zm.). Zdaniem ustawodawcy społeczeństwo ma obowiązek w pewnym momencie wkraczać w problemy rodzinne, by wspomóc ją w organizacji życia rodzinnego w opiece nad dziećmi, by pomóc rodzicom, którzy sobie z tym problemami nie radzą.

Ustawa określa zasady pomocy rodzinie, wskazuje również nową formę wsparcia rodziny w osobie Asystenta Rodziny. Zadaniem asystenta jest przede wszystkim wskazanie osobom zagrożonym marginalizacją możliwości podejmowania sprawczych działań, zwiększenie poczucia wpływu na swoje życie oraz podwyższenie samooceny. Podejmując pracę z rodziną, główny akcent powinien być nałożony na profilaktykę, czyli wsparcie udzielane rodzinie naturalnej dziecka przed wystąpieniem sytuacji kryzysowej, w konsekwencji której może dojść do odebrania dziecka rodzicom. Umieszczenie dziecka w systemie pieczy zastępczej, nie oznacza bowiem rozwiązania problemu. Takie rozwiązanie należy traktować, jako przejściową formę zabezpieczenia dziecka.

W gminie Gniewkowo problem bezradności rodzin w sprawach opiekuńczo – wychowawczych jest zjawiskiem niepokojącym. W 2013 r. pracownicy socjalni zdiagnozowali ten problem w 33 rodzinach i z tego powodu wnioskowali o przydzielenie asystenta rodziny. Asystenci pracowali z tymi rodzinami. Podkreślić należy, że są to rodziny wielodzietne. Z myślą o dzieciach i w ramach działań zapobiegawczych, w roku 2013 Ośrodek pozyskał dotację z konkursu ogłoszonego przez MPiPS. Z tych środków zatrudniono 3 asystentów rodziny.

W 20 rodzinach był już nadzór kuratora społecznego, w kilku rodzinach założona była „Niebieska karta”, a z uwagi na przemoc był nadzór funkcjonariusza policji - dzielnicowego.

Mimo podjętych działań pomocowych, udzielanej pomocy oraz monitorowania na bieżąco sytuacji tych rodzin w 2013 r., na wniosek kuratora sądowego Sąd Rejonowy w Inowrocławiu umieścił 9-ro dzieci w placówkach opiekuńczo - wychowawczych lub rodzinach zastępczych.

Poniżej podane są główne przyczyny, które zadecydowały o tym, iż dzieci zostały umieszczone w pieczy zastępczej, w tym: w rodzinach zastępczych i placówkach opiekuńczo-wychowawczych.

- 1) problem alkoholowy rodziny, ubóstwo (6 dzieci)
- 2) matka niepełnoletnia (1 dziecko)
- 3) matka częściowo ubezwłasnowolniona (1 dziecko)
- 4) brak opieki ze strony rodziny (1 dziecko)

Opisane zjawisko należy potraktować jako problem społeczny. Należy podjąć działania profilaktyczne, zapobiegawcze, aby wesprzeć rodziny niewydolne wychowawczo w opiece nad dziećmi. W związku z powyższym wskazane jest, aby jeden z przyjętych celów operacyjnych strategii dotyczył wsparcia rodzin z problemami opiekuńczo - wychowawczymi.

2.6. Problem bezrobocia

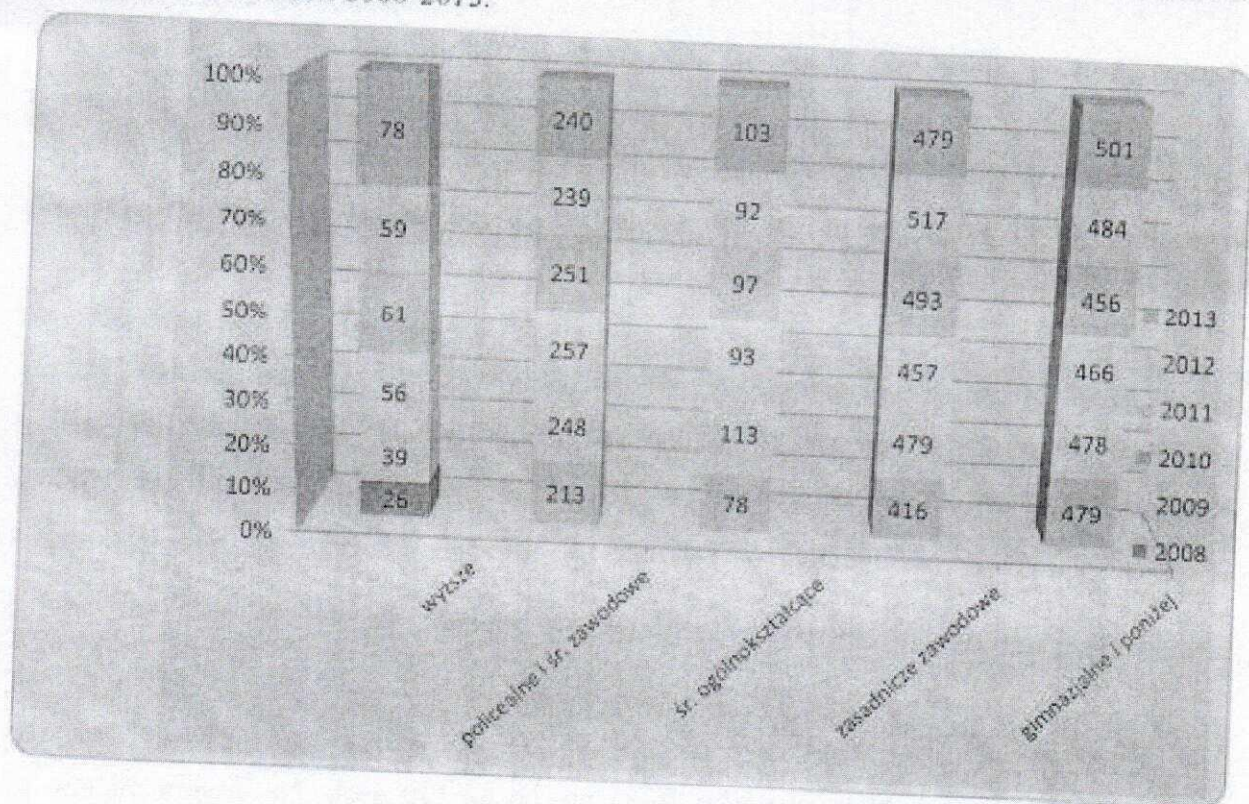
Bezrobocie - rozumiane, jako zjawisko towarzyszące gospodarce rynkowej, oznaczające brak pracy zarobkowej dla osób zdolnych do jej wykonywania i deklarujących chęć jej podjęcia. Na przestrzeni lat stało się w Polsce jednym z głównych problemów społecznych. Stopa bezrobocia w Polsce według PUP w Inowrocławiu w grudniu 2013 r. - wynosiła 13,4 %. Stopa bezrobocia dla województwa kujawsko-pomorskiego w tym samym okresie wyniosła 18,1%. Dla powiatu inowrocławskiego wskaźnik ten wynosił aż 23,5%. Powiatowy Urząd Pracy nie publikuje natomiast danych dotyczących stopy bezrobocia na terenie gmin. Liczba osób bezrobotnych w Gniewkowie wynosiła na koniec grudnia 2012 r. - 1391 osób, w tym 746 kobiet, a w 2013 roku 1401 osób, w tym 719 kobiet. Wśród ogółu osób bezrobotnych prawo do zasiłku posiadało w 2012 r. 314 osób (150 mężczyzn i 164 kobiety), natomiast w 2013 r. 283 osoby (161 mężczyzn i 122 kobiety). Bez prawa do zasiłku w 2012 r. było 1077 osób, w tym (495 mężczyzn i 582 kobiety), a w 2013 r. 1118 osób, w tym (521 mężczyzn i 597 kobiet).

Źródło: Dane statystyczne ze sprawozdań PUP za 2012 i 2013 rok

Kobiety mimo lepszego wykształcenia niż mężczyźni, odczuwają większe trudności ze znalezieniem zatrudnienia. Wykształcenie, jeszcze bardziej niż płeć i wiek różnicuje sytuację bezrobotnego na rynku pracy.

Wykres nr 3. Liczba zarejestrowanych w PUP osób z gminy Gniewkowo z podziałem wg wykształcenia w latach 2008-2013.

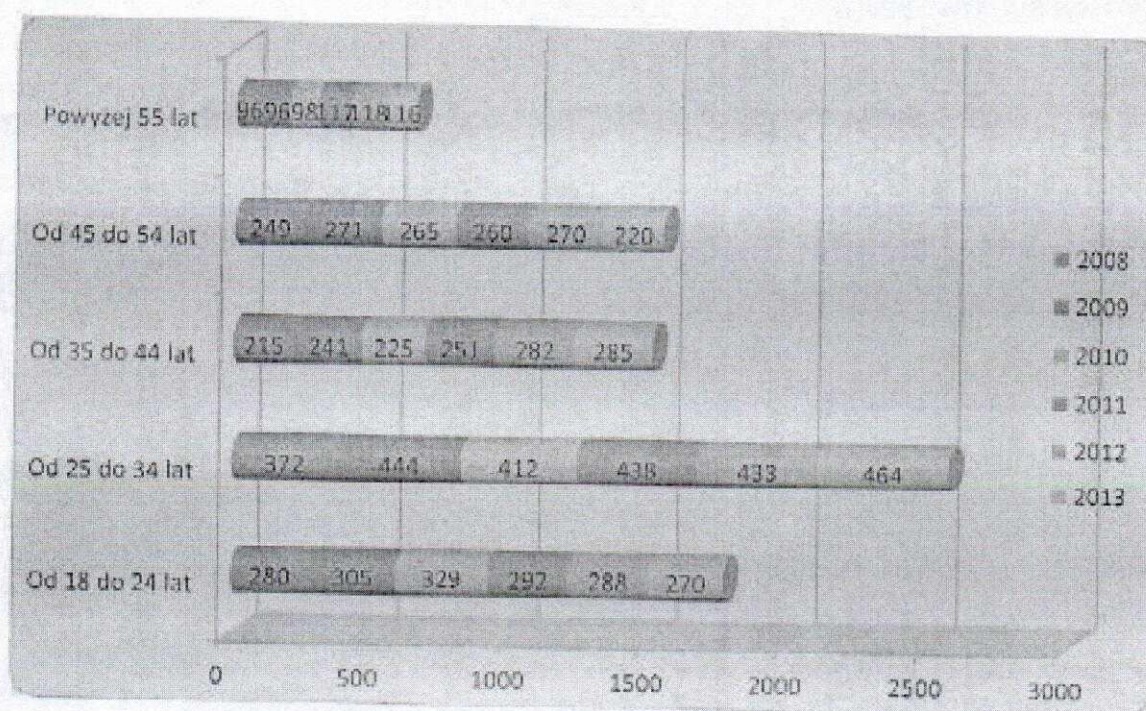

Źródło: Dane statystyczne z PUP Inowrocław

Jak wynika z powyższych danych, największa liczba zarejestrowanych w PUP posiada wykształcenie zasadnicze zawodowe, gimnazjalne lub podstawowe. Bezrobotni posiadający wykształcenie policealne, średnie oraz wyższe stanowią sporadyczne przypadki wszystkich objętych pomocą.

Struktura wieku osób zarejestrowanych w PUP z gminy Gniewkowo jest też niepokojąca, gdyż dominującą liczbę stanowią osoby w przedziale wiekowym od 25 do 34 lat. Jest to wiek, w którym młode osoby podejmują ważne decyzje dotyczące założenia rodziny. Brak stabilizacji hamuje rozwój młodych rodzin, co ma swoje konsekwencje w przyroście naturalnym i w rozwoju społeczeństwa (starzejące się społeczeństwo).

Wykres nr 4. Liczba osób posiadających status bezrobotnego w gminie Gniewkowo w przedziałach wiekowych

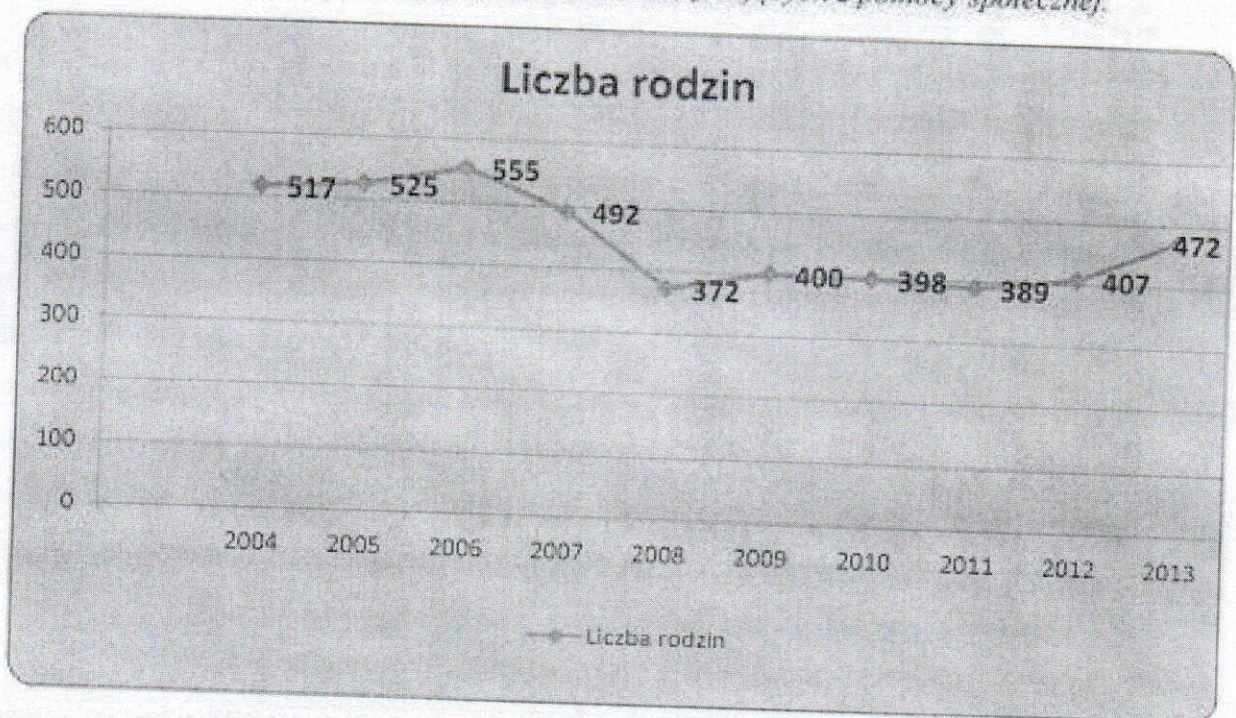
Źródło: Dane statystyczne z PUP w Inowrocławiu za lata 2008-2013

Również wiek osób objętych pomocą społeczną jest dość zróżnicowany. Największą liczbę osób stanowią kobiety w wieku 26-35 lat, bo aż 130 osób. Na drugim miejscu są kobiety w przedziale wiekowym 36-45 i 46-55 lat. Grupa mężczyzn w wieku 46-55 jest na 3 miejscu.

Z doświadczeń pracowników M-GOPS wynika, że bezpośrednim i najbardziej widocznym skutkiem bezrobocia jest obniżenie standardu materialnego rodziny, co wręcz wymusza konieczność korzystania z pomocy społecznej. Mniej widoczne, lecz nie mniej zagrażające spójności rodziny są skutki psychologiczne bezrobocia.

Bezrobotne rodziny charakteryzuje także często roszeniowa postawa wobec społeczeństwa. W przypadku osób młodych wczesne doświadczanie bezrobocia prowadzi do tego, że nie uczą się oni umiejętności społecznych, nie rozwijają własnej samooceny czy umiejętności polegania na sobie. Z danych statystycznych Ośrodka można zaobserwować, iż problem dziedziczenia bezrobocia jest wyraźny. Na przestrzeni 10 lat ilość rodzin otrzymujących wsparcie ze względu na występujące bezrobocie zmalała, co prezentuje poniższy wykres. Niestety w 2013 roku znów ma tendencję rosnącą, co w dalszym ciągu stanowi niepokojący problem.

Wykres nr 5. Liczba rodzin z problemem bezrobocia korzystających z pomocy społecznej.

Źródło: Sprawozdania MPiPS-03 za lata od 2004 roku do 2013 roku

Problem bezrobocia wpływa destrukcyjnie na pełnienie przez rodzinę jej podstawowych funkcji, na realizację określonych zamierzeń, zadań i planów życiowych. Długotrwale bezrobocie, z jego negatywnymi konsekwencjami ekonomicznymi, społecznymi i psychospołecznymi, wymaga odpowiednich form oddziaływań pomocy społecznej.

Na terenie gminy Gniewkowo prowadzone są działania mające na celu tworzenie miejsc pracy. PUP daje możliwość zatrudniania przez pracodawców, pracowników w ramach prac

interwencyjnych, staży, robót publicznych i prac społecznie - użytecznych. Dofinansowanie zatrudnienia przez PUP jest z pewnością dużym wsparciem dla firm. Poniższa tabela przedstawia ilość osób zatrudnionych dzięki wsparciu finansowemu PUP na terenie gminy Gniewkowa w latach 2008 – 2012.

Tabela nr 5. Liczba osób, które zostały zatrudnione w latach 2008-2012

	2008	2009	2010	2011	2012
Prace interwencyjne	34	16	40	6	39
Staże	84	90	91	27	52
Roboty publiczne	117	140	181	79	69
Prace społ. użyteczne	9	23	33	17	19

Źródło: Dane statystyczne z PUP w Inowrocławiu

Powiatowy Urząd Pracy wprowadza również instrumenty mobilizujące długotrwale bezrobotnych do podejmowania we własnym zakresie działań na tworzenie własnych inicjatyw. Takim działaniem jest przyznawanie przez PUP jednorazowych środków finansowych na podjęcie działalności gospodarczej. W latach 2008-2012 średnio około 16 osób rocznie z terenu Gniewkowa korzystało z tej formy wsparcia. Również Ośrodek Pomocy podejmuje działania wspierające bezrobotnych. Corocznie Ośrodek jest współorganizatorem prac społecznie użytecznych. Pozyskiwane są także środki z EFS na organizowanie kursów zawodowych i społecznych dla osób długotrwale bezrobotnych, które dają możliwość przekwalifikowania się i zdobycia nowych umiejętności społecznych jak i zawodowych. Jak widać z przedstawionych danych bezrobocie jest ważnym problemem społecznym w gminie i musi znaleźć szczególne miejsce w przygotowywanej strategii.

2.7. Niepełnosprawność

Za osoby niepełnosprawne uznaje się, zgodnie z ustawą z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2011 r. Nr 127 poz. 721 z późn. zm.) osoby dotknięte trwałą lub okresową niezdolnością do pełnienia ról społecznych z powodu stałego lub długotrwałego naruszenia sprawności organizmu, w szczególności powodującą niezdolność do pracy.

Osoby niepełnosprawne to osoby, które posiadają stopień niepełnosprawności orzeczony przez takie podmioty jak:

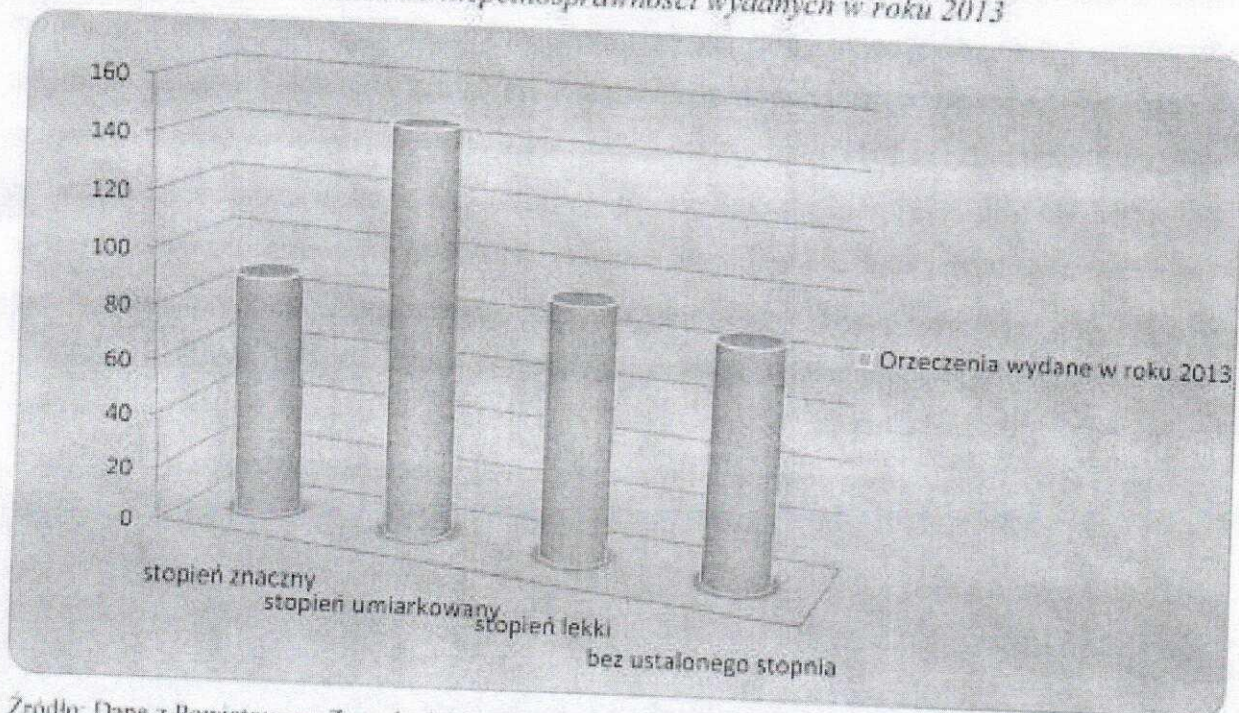
- 1) Zakład Ubezpieczeń Społecznych,
- 2) Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego,
- 3) Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Stopniu Niepełnosprawności.

Zgodnie z ustawą o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, wyróżnia się trzy stopnie niepełnosprawności: znaczny, umiarkowany i lekki. Określają one stopień naruszenia sprawności organizmu, zdolność do pracy i pełnienia ról społecznych przez osoby niepełnosprawne.

W 2013 roku Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Inowrocławiu wydał łącznie 406 orzeczeń o niepełnosprawności dla mieszkańców miasta i gminy Gniewkowo (w tym: 81 orzeczeń o stopniu znacznym, 146 orzeczeń o stopniu umiarkowanym, 93 orzeczenia o stopniu lekkim i 86 orzeczeń bez ustalonego stopnia niepełnosprawności).

Poniższy wykres prezentuje liczbę orzeczeń wydanych przez Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności z podziałem na poszczególne stopnie niepełnosprawności.

Wykres nr 6. Liczba orzeczeń o niepełnosprawności wydanych w roku 2013

Źródło: Dane z Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Inowrocławiu za rok 2013

Jeśli chodzi o ustalanie stopni niepełnosprawności z uwzględnieniem podziału na płeć, to można stwierdzić, że liczba orzeczeń wydanych dla kobiet i mężczyzn kształtuje się na podobnym poziomie, bowiem w 2013 roku wydano 178 orzeczeń dla kobiet i 167 dla mężczyzn. Ponadto ustalono, że orzeczeń o stopniach niepełnosprawności wydano dla 42 osób czynnych zawodowo i aż 306 dla osób niepracujących.

Jak wskazują dane z Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Inowrocławiu do 3 najczęstszych przyczyn niepełnosprawności na terenie miasta i gminy Gniewkowo należą schorzenia związane z chorobą układu oddechowego i krążenia (98 orzeczeń), z upośledzeniem narządu ruchu (95 orzeczeń) oraz choroby neurologiczne (45 orzeczeń).

Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Gniewkowie realizuje pomoc dla osób niepełnosprawnych z zakresu pomocy społecznej oraz świadczeń rodzinnych.

Z zakresu pomocy społecznej gmina realizuje świadczenia pieniężne oraz usługi opiekuńcze. W 2013 roku z przyczyny niepełnosprawności pomoc finansową otrzymało 192 osoby. Zasiłki stałe przyznane zostały dla 76 osób.

Pomoc z zakresu świadczeń rodzinnych dotyczy realizacji świadczeń w formie zasiłków pielęgnacyjnych, świadczeń pielęgnacyjnych oraz dodatków do zasiłków rodzinnych z tytułu kształcenia i rehabilitacji dzieci niepełnosprawnych. Zasiłki pielęgnacyjne przyznawane są osobom posiadającym orzeczenia o niepełnosprawności wydawane do 16 roku życia oraz orzeczenia o umiarkowanym i znacznym stopniu niepełnosprawności. Świadczenia pielęgnacyjne przyznawane były osobom, które rezygnowały z zatrudnienia lub go nie podejmowały w celu sprawowania osobistej opieki nad niepełnosprawnym członkiem rodziny. Od m-ca lipca 2013 roku ustawa o świadczeniach rodzinnych wprowadziła zmiany dotyczące świadczenia pielęgnacyjnego, w związku z czym obecnie realizowane są świadczenia pielęgnacyjne dla rodziców zajmujących się opieką przy niepełnosprawnym dziecku oraz specjalne zasiłki opiekuńcze dla osób rezygnujących z zatrudnienia w celu sprawowania opieki nad niepełnosprawnym członkiem rodziny.

Tabela nr 6. Ilościowe dane dotyczące świadczeń dla osób niepełnosprawnych

Lp.	Rodzaj świadczenia	2012		2013	
		Kwota świadczeń wypłaconych	Średnia miesięczna liczba osób korzystających	Kwota świadczeń	Średnia miesięczna liczba osób korzystających
1.	Zasiłki pielęgnacyjne	956 403	520	917 694	499
2.	Świadczenia pielęgnacyjne	596 251	97	440 647	68

3.	Dodatek z tytułu opieki nad dzieckiem niepełnosprawnym	70 520	77	67 780	75
4.	Specjalny zasiłek opiekuńczy	-	-	13347	5

Osoby niepełnosprawne napotykają liczne przeszkody związane z samodzielnym funkcjonowaniem. Są to problemy spotykane w życiu codziennym, rodzinie, pracy, urzędach, na ulicy, przybierające postać barier: architektonicznych, psychicznych, materialnych, prawnych czy społecznych. Pomoc dla dzieci świadczą placówki oświatowe, poprzez prowadzenie nauczania indywidualnego w miejscu zamieszkania.

W związku z nieustającym procesem starzenia się społeczeństwa i towarzyszącym mu wzrostem liczby osób w wieku poprodukcyjnym, można oczekiwać również na terenie Gminy Gniewkowo narastania problemów osób starszych, długotrwale chorych oraz niepełnosprawnych. Jest to szczególna grupa klientów Ośrodka Pomocy Społecznej, wymagająca nie tylko wsparcia finansowego, ale także stałej pomocy i wsparcia w codziennym życiu.

2.8. Problem uzależnienia

Podstawą prawną działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych i narkomanii w gminie jest ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2012 roku, poz. 1356 tekst jednolity z późn. zm.) oraz art. 10 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2012 r. poz. 124 tekst jednolity).

Zadania w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi i narkomanii wykonuje się przez odpowiednie kształtowanie polityki społecznej. Sposoby ich realizacji określone są w Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2013 rok i dostosowane są do potrzeb lokalnych i możliwości prowadzenia określonych form pracy w oparciu o posiadane zasoby instytucjonalne.

Program taki realizuje Miejsko - Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Jest on finansowany z dochodów gminy, które stanowią opłaty za wydane zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych, zgodnie z art. 18 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Realizacja Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych następuje również przez prowadzenie:

1. Punktu Konsultacyjnego przy Urzędzie Miejskim w Gniewkowie,
2. Punktu Konsultacyjnego przez Stowarzyszenie „Cordis”.

Tabela Nr 7. Zadania realizowane przez M-GKRPA w latach 2012 - 2013

Lp.	Zadania	Dane liczbowe za 2012 rok	Dane liczbowe za 2013 rok
1.	Posiedzenia komisji	14 spotkań	14 spotkań
2.	Skierowanie do punktu konsultacyjnego	57 osób	55 osób
3.	Skierowania na badania i wydanie opinii o uzależnieniu	4 osoby	5 osób
4.	Praca ze sprawcami przemocy „Niebieska karta”	15 osób	35 osób
5.	Współpraca z policją w sprawie osób nadużywających alkoholu	97 spraw	71 spraw
6.	Skierowanie do sądu wniosku w celu zobowiązania do leczenia bez wyrażenia zgody	6 spraw	3 sprawy

Komisja prowadzi działalność profilaktyczną, informacyjną i edukacyjną w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii w szczególności dla dzieci i młodzieży. Oszacowanie skali problemu uzależnienia jest trudne, ponieważ znaczny odsetek osób dotkniętych uzależnieniem nie szuka wsparcia w instytucjach pomocowych.

2.9. Przemoc w rodzinie

W dniu 1 sierpnia 2010 r. weszła w życie nowelizacja ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Ustawa zgodnie z art. 9 a ust. 1 zobowiązała gminy do podejmowania działań na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w szczególności w ramach pracy w zespole interdyscyplinarnym. Uchwałą Nr V/37/11 z dnia 2 marca 2011 r. Rady Miejskiej w Gniewkowie został powołany Zespół Interdyscyplinarny. Burmistrz Gniewkowa Zarządzeniem Nr 113/2012 z dnia 15 października 2012 roku powołał i ustalił skład zespołu

interdyscyplinarnego. Zespół ma za zadanie m.in. diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie, następnie podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą w celach zapobiegawczych, bądź podejmowanie interwencji w środowisku dotkniętym patologią. Konieczne jest opracowywanie i realizacja indywidualnych planów pomocy i inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc, a następnie monitorowanie sytuacji w tych rodzinach. Do zadań zespołu należy również dokumentowanie podejmowanych działań, a także ich efektów.

Tabela Nr 8. Działania Zespołu Interdyscyplinarnego w latach 2012 - 2013

Lp.	Zadania	Rok 2012	Rok 2013
1.	Spotkania zespołu	3	3
2.	Wszczęcie procedury „Niebieska karta”	31, w tym wszczęte przez: Policję – 23 M-GOPS – 8	31, w tym wszczęte przez: Policję – 24 M-GOPS – 6 Służba Zdrowia -1
3.	Powołanie grup roboczych	31	31
4.	Spotkania grup roboczych	110	187
5.	Wezwania sprawców	31 wezwań	31 wezwań
6.	Zorganizowane warsztaty w formie „grup wsparcia”	8 spotkań poprowadził specjalista w zakresie przeciwdziałania przemocy	16 spotkań poprowadził specjalista w zakresie przeciwdziałania przemocy
7.	Zakupienie ulotek edukacyjnych i przekazanie dla szkół	300 sztuk	-
8.	Ilość zakończonych NK	5	17
9.	Liczba wysłanych zawiadomień do Sądu	1	2

Materiały pozyskane od Zespołu Interdyscyplinarnego wskazują, że problem przemocy w rodzinie jest zjawiskiem niepokojącym w gminie i należy dołożyć starań mających na celu zmniejszenie występowania zjawiska przeciwdziałanie przemocy poprzez edukację środowiska oraz inne działania podejmowane przez Zespół Interdyscyplinary.

Tabela Nr 9. Dane za lata 2012 - 2013

	Wskaźniki	Rok 2012	Rok 2013
1.	Liczba rodzin dotkniętych przemocą	31	40
2.	Liczba osób w rodzinie	107	167
3.	Liczba kobiet	36	49
4.	Liczba mężczyzn	31	45
5.	Liczba dzieci	40	73
6.	Liczba rodzin w których występuje problem alkoholowy	22	39

2.10. Pomoc osobom chorym psychicznie

Kwestię sposobu organizowania pomocy osobom chorym psychicznie reguluje ustawa o ochronie zdrowia psychicznego z dnia 19 sierpnia 1994 roku (Dz. U. 2011 Nr 231, poz. 1375 tekst jednolity z późn. zm.). Zadania wymienione w ustawie realizuje Gmina. Zgodnie z ustawą, ochronę zdrowia psychicznego zapewniają w Polsce organy administracji rządowej i samorządowej oraz instytucje do tego powołane, w tym organizacje społeczne, samorzady zawodowe oraz grupy samopomocowe.

W odpowiedzi na potrzeby środowiskowe, by wypełnić zobowiązania ustawowe Rada Gminy w drodze uchwały przyjęła Gminny Program Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2011- 2015. Zawiera on diagnozę sytuacji w gminie Gniewkowo, formułuje cele i działania, odpowiedzialnych za ich realizację, określa harmonogram i rezultaty oraz sposoby finansowania.

Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Gniewkowie w ramach zadań zleconych, organizuje i zapewnia opiekę specjalistyczną dla osób z zaburzeniami psychicznymi w formie świadczenia specjalistycznych usług opiekuńczych świadczonych w miejscu zamieszkania.

Z myślą o osobach niepełnosprawnych na terenie Gminy w 2013 roku została rozpoczęta budowa Środowiskowego Domu Samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi. Osoby niepełnosprawne będą mogły uczęszczać na zajęcia terapeutyczne organizowane w ŚDS. Osoby z zaburzeniami psychicznymi będą kierowane do ŚDS na podstawie decyzji administracyjnej wydanej przez kierownika M - GOPS. Decyzja będzie wystawiona na podstawie dokumentów: zaświadczenia lekarza psychiatry lub neurologa o występujących zaburzeniach psychicznych, zaświadczenia lekarza rodzinnego o stanie zdrowia, wywiadu środowiskowego przeprowadzanego przez pracownika socjalnego.

2.11. Bezdomność

Zjawisko bezdomności jest problemem niezwykle złożonym. Bardzo często nie można mówić o jednej głównej przyczynie bezdomności, ale o współwystępowaniu wielu krytycznych zdarzeń w życiu człowieka, które w konsekwencji prowadzą do bezdomności i co za tym idzie wykluczenia społecznego. Głównym czynnikiem powodującym bezdomność na terenie gminy Gniewkowo jest nadużywanie przez osoby alkoholu, co w konsekwencji prowadzi do zerwania więzi rodzinnych.

Pomoc osobom bezdomnym i zagrożonym bezdomnością na terenie gminy świadczy Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Gniewkowie we współpracy z innymi służbami (Policją, Strażą Miejską). Nasilenie problemu bezdomności następuje w okresie zimowym z uwagi na warunki atmosferyczne.

Każdy przypadek rozpatrywany jest indywidualnie, a pomoc świadczona na rzecz osób bezdomnych najczęściej przybiera formę udzielenia schronienia, wsparcia rzeczowego i finansowego. W roku 2013 problem bezdomności dotyczył 12 osób - 4 osoby umieszczono w schronisku. Koszt miesięczny utrzymania jednej osoby w schronisku wynosił około 700 zł.

Biorąc pod uwagę charakter zjawiska bezdomności, na terenie gminy Gniewkowo nie ma noclegowni ani mieszkań chronionych. M-GOPS ma podpisane porozumienie o współpracy w zakresie umieszczania osób bezdomnych z Miejskim Schroniskiem dla Bezdomnych Mężczyzn „MONAR- MARKOT” w Toruniu.

III. Wnioski z analizy problemów społecznych Gminy Gniewkowo

3.1. Analiza SWOT

Klasycznym narzędziem, stosowanym w analizie strategicznej, jest zestawienie mocnych i słabych stron analizowanego podmiotu (w tym przypadku gminy) oraz określenie jego szans i zagrożeń rozwojowych. Nazwa SWOT pochodzi z języka angielskiego i oznacza: S – Strengths (silne strony), W – Weaknesses (słabe strony), O - opportunities - (szanse), T - threats – (zagrożenia). Powyższe pojęcia należy rozumieć następująco:

- ✓ **SZANSE** - to zjawiska i tendencje występujące w otoczeniu, które odpowiednio wykorzystane będą impulsem rozwoju oraz osłabiają występujące negatywne zjawiska.
- ✓ **ZAGROŻENIA** – to wszystkie zewnętrzne zjawiska spostrzegane, jako bariery dla rozwoju gminy utrudnienie, dodatkowe koszty działania. Istnienie zagrożeń musi być brane przy planowaniu podejmowanych działań.
- ✓ **MOCNE STRONY** – to walory wynikające z uwarunkowań wewnętrznych gminy, które w sposób pozytywny wyróżniają gminę z pośród innych gmin. Mocne strony mogą być obiektywne dane przez naturę (np. liczba osób w wieku produkcyjnym) jak i być zasługą lokalnej społeczności (np. wysoki poziom mobilności i przedsiębiorczości).
- ✓ **SLABE STRONY**- to konsekwencja ograniczeń zasobów i niedostatecznych uwarunkowań wewnętrznych. Mogą one dotyczyć całej jednostki jak i jej części. Mogą dotyczyć wszystkich aspektów finansowania gminy bądź jej poszczególnych elementów.

Dla potrzeb niniejszej analizy wybór dziedzin został uwarunkowany sferami funkcjonowania gminy mającymi wpływ na jej politykę społeczną. Natomiast w celu dokonania jasnej analizy został wykorzystany materiał zgromadzony z głównych instytucji działających w obszarze gminy, jak i poza nią, tj.

1. Główny Urząd Statystyczny,
2. Urząd Miejski w Gniewkowie,
3. Komisariat Policji w Gniewkowie,
4. Straż Miejska w Gniewkowie,
5. Miejsko - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Gniewkowie,
6. Powiatowy Urząd Pracy w Inowrocławiu.

Dodatkowym narzędziem, które zostało zastosowane w celu niniejszej analizy była ocena stanu problemów społecznych z punktu widzenia społeczności gminy w oparciu o przeprowadzenie ankiet.

Według badań przeprowadzonych z respondentami wynika, że najbardziej dominującymi problemami w gminie, które należałoby rozwiązywać w pierwszej kolejności są: bezrobocie, ubóstwo, niepełnosprawność, zjawisko patologii społecznych, tj. alkoholizm, przemoc w rodzinie oraz problemy rodzin opiekuńczo - wychowawczych.

W oparciu o zgromadzone dane dokonano analizy SWOT w domenach strategicznych bezpośrednio powiązanych z wymienionymi wyżej problemami

DOMENA STRATEGICZNA: RYNEK PRACY I BEZROBOCIE

Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Współpraca Urzędu Miejskiego w Gniewkowie z Powiatowym Urzędem Pracy w Inowrocławiu w zakresie zatrudnienia osób bezrobotnych w tym niepełnosprawnych. ✓ Prężna działalność PUP w Inowrocławiu w organizacji nowych miejsc pracy. ✓ Wykwalifikowany personel PUP w Inowrocławiu oraz wysoka jakość świadczonych usług. ✓ Realizacja przez Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej programów ze środków EFS umożliwiających zdobycie nowych kwalifikacji zawodowych.	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Stopa bezrobocia stanowiąca około 10% społeczności gminy. ✓ Występowanie znaczących rozbieżności pomiędzy kwalifikacjami siły roboczej a popytem na rynku pracy. ✓ Ograniczona liczba inicjatyw wspierających osoby bezrobotne. ✓ Bezrobocie ukryte. ✓ Wyuczona bezradność osób bezrobotnych. ✓ Utrudnienia komunikacyjne na terenie gminy. ✓ Mała liczba zewnętrznych inwestorów.

Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Kursy i szkolenia prowadzone przez Powiatowy Urząd Pracy przekwalifikowujące osoby bezrobotne. ✓ Możliwość pracy sezonowej w dużych zakładach tj.: Bonduelle, Cykoria i KCB Interlight, Warzywa Groblewskich. ✓ Realizacja programów ze środków UE na poziomie powiatu i województwa. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Mała efektywność programów aktywizujących. ✓ Mały przyrost nowych miejsc pracy. ✓ Polityka zatrudnienia narzucona przez ustawodawstwo skłaniająca pracodawców do ograniczeń w zatrudnieniu. ✓ Likwidacja zakładów pracy na terenie gminy. ✓ Wyuczona bezradność i bierność osób długotrwale bezrobotnych. ✓ Ubożenie społeczeństwa związane z brakiem środków do życia. ✓ Migracje zarobkowe niekorzystnie wpływające na instytucję rodziny. ✓ Zmiany zatrudnienia w szarej strefie.

DOMENA STRATEGICZNA: ALKOHOLIZM I INNE PATOLOGIE SPOLECZNE

Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Działalność Miejsko – Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. ✓ Działalność na terenie gminy Stowarzyszenia „Cordis”. ✓ Działalność na terenie gminy punktów konsultacyjnych dla osób uzależnionych i ich rodzin. ✓ Działalność Zespołu Interdyscyplinarnego. ✓ Działalność Komisariatu Policji w zakresie utrzymania porządku 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Niewystarczająca edukacja dzieci i młodzieży w zakresie tematyki związanej z uzależnieniami. ✓ Bierność społeczeństwa w reakcjach na nadużywanie alkoholu przez osoby dorosłe i nieletnie. ✓ Niewystarczająca ilość środków finansowych na działania profilaktyczne w zakresie uzależnień. ✓ Brak miejsc pracy wpływający niekorzystnie na zachowania osób bezrobotnych.

<p>publicznego zakłócanego przez osoby nietrzeźwe.</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Działalność Straży Miejskiej. ✓ Współpraca pomiędzy instytucjami. 	
Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Prężna działalność GKRPA w zakresie kierowania wniosków do sądu lub prokuratury na przymusowe leczenie osób uzależnionych. ✓ Zwiększenie środków finansowych na działania profilaktyczne i edukację społeczeństwa poprzez pozyskiwanie tych środków ze źródeł innych niż gmina. ✓ Wspomaganie działalności instytucji stowarzyszeń i osób fizycznych służących rozwiązywaniu problemów społecznych. ✓ Prowadzenie punktów poradnictwa udzielających pomocy psychospołecznej i prawnej dla rodzin, w których występują problemy uzależnienia. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Zwiększenie liczby osób uzależnionych od alkoholu. ✓ Łatwy dostęp do alkoholu i innych niebezpiecznych dla zdrowia używek. ✓ Marginalizacja osób nadużywających alkohol. ✓ Narastający problem bezrobocia. ✓ Współpraca pomiędzy instytucjami ✓ Narastający problem przemocy w rodzinie. ✓ Bierność rodzin dotkniętych problemem przemocy. ✓ Rozpad rodziny.

DOMENA STRATEGICZNA: NIEPELNOSPRAWNOŚĆ

Silne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Świadczenie przez M-GOPS usług opiekuńczych i specjalistycznych usług dla osób niepełnosprawnych. ✓ Działalność Przychodni 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Brak specjalistycznych poradni dla osób niepełnosprawnych. ✓ Brak punktów wsparcia psychicznego dla osób niepełnosprawnych.

<p>rehabilitacyjnej na terenie gminy Gniewkowo.</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Przyszła działalność Środowiskowego Domu Samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi. ✓ Działalność Domu Pomocy Społecznej w Warzynie znajdującego się na terenie gminy. ✓ Działalność Stowarzyszenia „Warzynek” działającego na terenie gminy. ✓ Prowadzenie przez Placówki Oświaty nauczania indywidualnego dla dzieci niepełnosprawnych. ✓ Dostrzeganie problemów oraz potrzeb osób niepełnosprawnych. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Mała liczba organizacji pozarządowych działających na rzecz osób niepełnosprawnych. ✓ Bariery architektoniczne dla osób niepełnosprawnych. ✓ Ograniczony dostęp osób niepełnosprawnych do specjalistycznego sprzętu rehabilitacyjnego. ✓ Ograniczona liczba miejsc pracy dla osób niepełnosprawnych. ✓ Mała aktywność, niechęć do zmian, niska samoocena osób niepełnosprawnych.
Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Udzielanie pomocy w formie przyznawania i wypłacania świadczeń rodzinnych dla osób niepełnosprawnych i ich opiekunów. ✓ Promowanie równych szans osób niepełnosprawnych. ✓ Współpraca między instytucjami ,organizacjami opiekunami ,wolontariuszami na rzecz osób niepełnosprawnych. ✓ Możliwość ubiegania się o wsparcie finansowe z stowarzyszeń fundacji PERON i od innych sponsorów. ✓ Możliwość korzystania z poradni specjalistycznych w obszarze powiatu i województwa. ✓ Pomoc w dostępie do nauki dzieci i 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Zbyt szybkie tempo życia oraz zanieczyszczenie środowiska sprzyjające powstawaniu chorób cywilizacyjnych. ✓ Ograniczona możliwość korzystania z poradnictwa specjalistycznego. ✓ Rosnąca ilość osób niepełnosprawnych. ✓ Izolacja osób niepełnosprawnych prowadząca do niskiej samooceny.

młodzieży poprzez likwidację barier architektonicznych, technicznych i w komunikowaniu się.

DOMENA STRATEGICZNA: RODZINA I PROBLEMY OPIEKUŃCZO – WYCHOWAWCZE

Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Prężnie działający Miejsko – Gminny Ośrodek Kultury Sportu i Rekreacji – bogata oferta kulturalna i sportowa. ✓ Dobrze rozwinięty poziom oświaty w gminie, w tym dobra jakość infrastruktury obiektów. ✓ Wystarczająca opieka środowiskowa nad dziećmi i młodzieżą – świetlice środowiskowe. ✓ Atrakcyjne warunki krajobrazowo – przyrodnicze sprzyjające rozwojowi różnych form turystyki, rekreacji i wypoczynku. ✓ Współpraca PCPR w Inowrocławiu w sprawie systemu pieczy zastępczej. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Duża liczba osób pozostających bez pracy, co wpływa niekorzystnie na funkcjonowanie rodziny. ✓ Duża liczba matek samotnie wychowujących dzieci. ✓ Duża liczba rodzin wielodzietnych. ✓ Brak mieszkań socjalnych, co wpływa niekorzystnie na rozwój rodziny. ✓ Niewystarczająca ilość specjalistycznych usług medycznych. ✓ Niepokojące zjawisko przemocy w rodzinie.
Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Rosnąca w społeczeństwie świadomość zagrożeń. ✓ Dobra współpraca placówek działających na rzecz rodziny. ✓ Współpraca ze stowarzyszeniami, fundacjami w sprawach rodziny. ✓ Szkolenie kadry pomocy społecznej 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Wzrost liczby rodzin z problemami opiekuńczo – wychowawczymi. ✓ Wzrost liczby dzieci odebranych rodzinom biologicznym i umieszczonych w pieczy zastępczej. ✓ Narastający problem przemocy w rodzinach.

<p>osób pracujących z rodziną.</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Organizacja ciekawych imprez kulturalnych, sportowo – rekreacyjnych dla rodziców, dzieci i młodzieży. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Narastający problem alkoholizmu w rodzinach. ✓ Dziedziczenie negatywnych wzorców zachowań przez dzieci. ✓ Wzrost osób żyjących w związkach nieformalnych - brak więzi z rodzicami. ✓ Zmniejszenie znaczenia wartości rodziny.
--	--

IV. Cele strategii

4.1. Cel strategiczny

Stworzenie zintegrowanego systemu wsparcia zapewniającego godne warunki do życia i rozwoju mieszkańców Gminy Gniewkowo w sferze ekonomicznej i społecznej poprzez przeciwdziałanie marginalizacji i wykluczeniu społecznemu.

4.2. Cele operacyjne

Cel operacyjny 1

Wspieranie osób bezrobotnych w zwiększaniu szans na rynku pracy			
Zadania	Realizatorzy i partnerzy	Wskaźnik ewaluacji	Przewidywane efekty
1.1. Aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Powiatowy Urząd Pracy ✓ M-GOPS ✓ Urząd Miejski ✓ Organizacje pozarządowe 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Liczba osób objętych usługą pośrednictwa pracy ✓ Liczba osób, które skorzystały z pomocy w aktywnym poszukiwaniu pracy ✓ Liczba osób, które otrzymały jednorazowe środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Możliwość nabycia nowych umiejętności zawodowych ✓ Możliwość samozatrudnienia, poprawa sytuacji materialnej bezrobotnych ✓ Poprawa kondycji psychicznej osób bezrobotnych
1.2. Szkolenia i warsztaty aktywizacyjne dla osób bezrobotnych	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Powiatowy Urząd Pracy ✓ M-GOPS 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Liczba przeprowadzonych szkoleń ✓ Liczba osób, które wzięły udział w szkoleniach 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Możliwość nabycia nowych umiejętności zawodowych lub doświadczenia ✓ Możliwość podjęcia stałego zatrudnienia ✓ Poprawa sytuacji materialnej ✓ Poprawa kondycji psychicznej

<p>1.3. Realizacja projektów /programów służących aktywizacji zawodowej i społecznej osób bezrobotnych, w tym finansowanych ze środków UFS</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ M-GOPS ✓ Powiatowy Urząd Pracy ✓ PCPR 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Liczba zrealizowanych projektów/programów ✓ Liczba osób bezrobotnych, które zostały objęte pomocą w ramach projektów /programów ze środków EFS 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Poprawa sytuacji materialnej osób bezrobotnych ✓ Poprawa kondycji psychicznej ✓ Możliwość nabycia nowych umiejętności zawodowych i doświadczenia ✓ Możliwość podjęcia stałego zatrudnienia
<p>1.4. Zawieranie i realizacja kontraktów socjalnych</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ M-GOPS 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Ilość zawartych kontraktów 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Motywacja osób bezrobotnych do poszukiwania pracy
<p>1.5. Współpraca i wspólne działania instytucji wspierających osoby bezrobotne</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ PUP ✓ Urząd Miejski ✓ M-GOPS ✓ Organizacje pozarządowe 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Ilość zawartych porozumień /umów o współpracy 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Ułatwiony kontakt do informacji o ofertach pracy
<p>1.6. Promocja zatrudnienia subsydiowanego</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Powiatowy Urząd Pracy ✓ M-GOPS ✓ Urząd Miejski 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Liczba osób skierowanych na staż, prace interwencyjne, roboty publiczne, prace społeczno - użyteczne 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Możliwość nabycia nowych umiejętności zawodowych lub doświadczenia ✓ Możliwość podjęcia stałego zatrudnienia ✓ Poprawa sytuacji materialnej ✓ Poprawa kondycji psychicznej

Cel operacyjny 2

Zmniejszenie zjawiska patologii społecznych

Zadanie	Realizatorzy i partnerzy	Wskaźniki ewaluacji	Przewidywane efekty
2.1. Realizacja Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Zespół Interdyscyplinar ny ✓ M-GOPS ✓ Komisariat Policji ✓ Urząd Miejski ✓ Służba zdrowia ✓ Placówki Oświaty ✓ Kuratorzy 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Sprawozdanie z realizacji programu przeciwdziałania przemocy ✓ Liczba założonych „Niebieskich kart” 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Zmniejszenie skali zjawiska przemocy w rodzinie poprzez stworzenie jednolitego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie
2.2. Udział w programach nakierowanych na przeciwdziałanie przemocy w rodzinie	<ul style="list-style-type: none"> ✓ M-GOPS ✓ Komisariat Policji ✓ Gmina ✓ Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. ✓ Placówki Oświaty 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Liczba programów 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Zmniejszenie skali zjawiska przemocy poprzez stworzenie jednolitego systemu pomocy rodzinie
2.3. Upowszechnianie informacji na temat przemocy w rodzinie	<ul style="list-style-type: none"> ✓ M-GOPS ✓ Komenda Policji ✓ Placówki Oświaty 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Ilość zakupionych plakatów, ulotek 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Zmniejszenie skali zjawiska przemocy poprzez edukację społeczeństwa
2.4. Prowadzenie poradnictwa	<ul style="list-style-type: none"> ✓ M-GOPS 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Ilość osób, które skorzystały z 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Zwiększenie wiedzy na temat przemocy w rodzinie

specjalistyczne w tym prawnego	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Stowarzyszenie „Cordis” ✓ Urząd Miejski 	poradnictwa specjalistycznego	
2.5. Prowadzenie działań pomocowych na rzecz ofiar przemytności	<ul style="list-style-type: none"> ✓ M-GOPS 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Ilość osób korzystających z prowadzonych zajęć w formie „grup wsparcia” ✓ Liczba funkcjonujących świetlic ✓ Liczba dzieci uczeszczaćcych do świetlic ✓ Liczba dzieci korzystających z wypoczynku letniego 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Wzmocnienie poczucia własnej wartości ✓ Zwiększenie wiedzy na temat przemytności w rodzinie ✓ Nabycie umiejętności organizowania wolnego czasu ✓ Nabycie umiejętności zdrowego stylu życia ✓ Nabycie umiejętności społecznych
2.6. Dofinansowanie i wsparcie działalności świetlic socjoterapeutycznych	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Urząd Miejski ✓ Stowarzyszenie „Cordis” 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Liczba udzielonych porad, liczba podmiotów udzielających wsparcia ✓ Liczba osób korzystających z oferowanej pomocy 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Poprawa funkcjonowania osób korzystających z pomocy ✓ Poprawa relacji rodzinnych ✓ Zwiększenie dostępności do organizowanych form pomocy ✓ Wzmocnienie poczucia własnej wartości
2.7. Zapewnienie pomocy terapeutycznej i psychologicznej dla osób uzależnionych od alkoholu i innych środków psychoaktywnych	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Urząd Miejski ✓ Stowarzyszenie „Cordis” 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Liczba szkoleń i kursów ✓ Liczba uczestników kursów i szkoleń 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Zwiększenie liczby osób wykwalifikowanych pracujących z osobami uzależnionymi
2.8. Finansowanie i dofinansowanie szkoleń i kursów specjalistycznych dla osób pracujących z osobami uzależnionymi	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Urząd Miejski ✓ M-GOPS 		

2.9. Udzielenie pomocy rodzinom, w których występuje problem alkoholowy poprzez organizowanie wypoczynku dla dzieci	<ul style="list-style-type: none"> ✓ M-GOPS ✓ Urząd Miejski ✓ Stowarzyszenie „Cordis” 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Liczba dzieci wysłanych na wypoczynek 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Wzmocnienie poczucia własnej wartości ✓ Nabycie umiejętności zdrowego stylu życia ✓ Nabycie umiejętności społecznych
2.10. Prowadzenie programów edukacyjno – profilaktycznych dla dzieci i młodzieży oraz ich rodziców w zakresie używania substancji psychoaktywnych, alkoholu i narkotyków	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Placówki ✓ Oświaty ✓ M-GOPS ✓ Urząd Miejski ✓ Placówki służby zdrowia ✓ Organizacje pozarządowe 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Liczba programów ✓ Liczba placówek prowadzących programy 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Ograniczenie zjawiska patologii społecznych ✓ Zmniejszenie liczby osób uzależnionych
2.11. Upowszechnianie dobrych wzorców rodziny	<ul style="list-style-type: none"> ✓ M-GOPS ✓ Urząd Miejski/ MGKRPA ✓ Stowarzyszenie „Cordis” 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Liczba inicjatyw podjętych w celu edukacji rodziny 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Wzmocnienie poczucia własnej wartości ✓ Nabycie umiejętności zdrowego stylu życia ✓ Nabycie umiejętności społecznych
2.12. Promocja modelu zdrowego stylu życia	<ul style="list-style-type: none"> ✓ M - GOPS ✓ Urząd Miejski ✓ Stowarzyszenie „Cordis” ✓ Urząd Miejski ✓ Placówki Zdrowia 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Liczba inicjatyw promujących zdrowy styl życia 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Zwiększenie wiedzy na temat zdrowego stylu życia
2.13. Wspieranie działań na rzecz bezpieczeństwa mieszkańców gminy w związku z naruszeniem	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Urząd Miejski ✓ Placówki ✓ Oświaty ✓ M-GOPS 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Liczba zawartych porozumień o współpracy 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Ograniczenia zjawiska patologii społecznych ✓ Zmniejszenie liczby osób uzależnionych

prawa przez osoby będące pod wpływem alkoholu lub narkotyków	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Urząd Miejski ✓ Placówki służby zdrowia ✓ Organizacje pozarządowe
--	---

Cel operacyjny 3

Wspieranie osób niepełnosprawnych i ich rodzin w integracji ze środowiskiem			
Zadanie	Realizatorzy i partnerzy	Wskaźnik ewaluacji	Przewidywane efekty
3.1. Aktywizacja zawodowa osób niepełnosprawnych	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Urząd Miejski ✓ M-GOPS ✓ PUP 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Liczba placówek oferujących wsparcie dla osób niepełnosprawnych ✓ Liczba przeprowadzonych szkoleń i kursów dla osób niepełnosprawnych ✓ Liczba udzielonych porad 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Wyrównanie szans osób niepełnosprawnych ✓ Poprawa funkcjonowania osób niepełnosprawnych ✓ Integracja z najbliższym środowiskiem ✓ Aktywizacja osób niepełnosprawnych
3.2. Wspieranie osób nieaktywnych zawodowo, które opiekują się osobami niepełnosprawnymi	<ul style="list-style-type: none"> ✓ M-GOPS ✓ Środowiskowy Dom ✓ Samoпомocy ✓ Organizacje pozarządowe ✓ PCPR 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Ilość wypłaconych zasiłków pielęgnacyjnych ✓ Ilość osób, które skorzystały z pomocy z PERON 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Poprawa sytuacji materialnej osób opiekujących się osobami niepełnosprawnymi ✓ Poprawa funkcjonowania osób niepełnosprawnych ✓ Uwzględnienie potrzeb osób niepełnosprawnych w działalności placówek użyteczności publicznej
3.3. Udzielanie pomocy finansowej	<ul style="list-style-type: none"> ✓ M-GOPS ✓ PCPR 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Liczba wypłaconych 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Poprawa warunków materialnych osób niepełnosprawnych

osobom niepełnosprawnym		<ul style="list-style-type: none"> ✓ zasilków stałych, celowych ✓ Liczba osób, którym udzielono wsparcia w formie pomocy socjalnej ✓ Liczba osób, które skorzystały ze środków PFRON 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Wyrównanie szans osób niepełnosprawnych ✓ Integracja z najbliższym środowiskiem
3.4. Likwidacja barier architektonicznych, transportowych i funkcjonalnych	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Urząd Miejski ✓ Właściciele nieruchomości 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Liczba zlikwidowanych barier architektonicznych 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Poprawa funkcjonowania osób niepełnosprawnych

Cel operacyjny 4

Stworzenie systemu ochrony zdrowia psychicznego			
Zadania	Realizatorzy i partnerzy	Wskaźnik ewaluacji	Przewidywane efekty
4.1. Realizacja Programu Zdrowia Psychicznego dla Gminy Gniewkowo	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Urząd Miejski ✓ M-GOPS ✓ Środowiskowy Dom Samopomocy 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Liczba zrealizowanych inicjatyw na rzecz osób z upośledzeniem umysłowym 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Poprawa funkcjonowania osób niepełnosprawnych
4.2. Utworzenie Środowiskowego Domu Samopomocy	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Urząd Miejski ✓ M-GOPS 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Liczba osób uczestniczących w zajęciach SDS 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Poprawa funkcjonowania osób niepełnosprawnych
4.3. Udzielanie pomocy osobom z	<ul style="list-style-type: none"> ✓ M-GOPS ✓ Środowiskowy 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Liczba osób dorosłych 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Poprawa funkcjonowania osób niepełnosprawnych

uproszczeniem umysłowym	Dom Samopomocy	i liczba dzieci korzystających z usług specjalistycznych
-------------------------	----------------	--

Cel operacyjny 5

Wielopłaszczyznowe wsparcie rodziny w wypełnianiu swoich funkcji opiekuńczo – wychowawczych		
Zadania	Realizatorzy i partnerzy	Wskaźnik ewaluacji
5.1. Realizacja Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Gniewkowo na lata 2013-2015	<ul style="list-style-type: none"> ✓ M-GOPS ✓ Urząd Miejski ✓ Placówki Oświaty ✓ Kuratorzy ✓ Komisariat Policji ✓ Placówki Służby Zdrowia 	<p>Przewidywane efekty</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Poprawa funkcjonowania rodziny ✓ Wielopłaszczyznowe wsparcie rodziny w wypełnianiu funkcji poprzez: <ul style="list-style-type: none"> ✓ Kształtowane prawidłowych wzorców funkcjonowania rodziny ✓ Tworzenie nowych form pomocy rodzinie ✓ Aktywizacja społeczności do harmonijnej współpracy na rzecz rodzin ✓ Pomoc w opiece i wychowaniu dziecka
5.2. Zatrudnienie asystenta rodziny	<ul style="list-style-type: none"> ✓ M-GOPS 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Liczba asystentów rodziny zatrudnionych w M-GOPS ✓ Liczba rodzin objętych wsparciem ✓ Sprawozdanie z efektów pracy z rodziną <p>Przewidywane efekty</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Poprawa funkcjonowania rodziny ✓ Powstanie oferty pomocowej odpowiadającej potrzebom rodziny

5.3. Udział w programach nakierowanych na wspieranie rodzin	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Urząd Miejski ✓ M-GOPS ✓ PCPR ✓ PUP 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Liczba programów ✓ Liczba rodzin biorących udział w programach. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Poprawa funkcjonowania rodzin ✓ Powstanie oferty pomocowej odpowiadające potrzebom rodzin z terenu gminy Gniewkowo
5.4. Pozyskiwanie środków zewnętrznych na działalność w zakresie wspierania rodziny oraz poszukiwanie liderów lokalnych	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Urząd Miejski ✓ M-GOPS ✓ PCPR ✓ Organizacje pozarządowe 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Liczba konkursów ✓ Ilość pozyskanych środków 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Poprawa funkcjonowania rodzin ✓ Kształtowane prawidłowych wzorców funkcjonowania rodziny ✓ Zmniejszenie patologii w rodzinach
5.5. Udzielanie pomocy rodzinie finansowej oraz w formie pracy socjalnej	<ul style="list-style-type: none"> ✓ M-GOPS ✓ Urząd Miejski ✓ PCPR ✓ PUP 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Liczba rodzin korzystających z pomocy ✓ Liczba wypłaconych zasiłków 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Poprawa finansowa funkcjonowania rodziny
5.6. Udzielanie pomocy prawnej, psychologicznej, pedagogicznej	<ul style="list-style-type: none"> ✓ M-GOPS ✓ Urząd Miejski ✓ PCPR ✓ PUP ✓ Organizacje pozarządowe 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Liczba udzielonych porad ✓ Liczba osób, które skorzystały z porad 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Zmniejszenie patologii w rodzinach ✓ Zmniejszenie poczucia bezradności i osamotnienia ✓ Zwiększenia wiary w swoje możliwości
5.7. Zapewnienie wsparcia osobom starszym w rodzinie	<ul style="list-style-type: none"> ✓ M-GOPS ✓ Placówki Służby Zdrowia ✓ Organizacje pozarządowe ✓ Komisariat Policji 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Liczba świadczonych usług dla osób starszych ✓ Liczba osób umieszczonych w DPS 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Poprawa funkcjonowania osób starszych w rodzinie ✓ Zwiększenie kompetencji członków rodzin w zakresie sprawowania opieki
5.8. Działania na rzecz integracji osób	<ul style="list-style-type: none"> ✓ M-GOPS ✓ Urząd Miejski 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Liczba podjętych działań na rzecz 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Poprawa funkcjonowania osób starszych w rodzinie a ✓ Zwiększenie kompetencji członków rodzin w zakresie

starszych w rodzinie	<ul style="list-style-type: none"> ✓ M-GOSKIR ✓ Placówki służby zdrowia ✓ Placówki oświaty 	osób starszych	sprawowania opieki
5.9. Współpraca z instytucjami pozarządowymi, organizacjami, fundacjami, kościołami realizującymi zadania z zakresu pomocy społecznej	<ul style="list-style-type: none"> ✓ M-GOPS ✓ Urząd Miejski ✓ PCPR ✓ PUP ✓ Organizacje pozarządowe 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Liczba instytucji zaangażowanych w realizację zadania 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Poprawa funkcjonowania rodziny
5.10. Przygotowanie informacji na stronie internetowej o bazie instytucji pomocy społecznej realizujących wsparcie na terenie gminy powiatu i województwa	<ul style="list-style-type: none"> ✓ M-GOPS ✓ Urząd Miejski 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Liczba zamieszczonych informacji 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Zwiększenie wiedzy mieszkańców gminy w zakresie udzielonego wsparcia

Cel operacyjny 6

Wyposażenie młodego pokolenia w umiejętności i kompetencje społeczne niezbędne w dorosłym życiu			
Zadania	Realizatorzy i partnerzy	Wskaźniki ewaluacji	Przewidywane efekty
6.1. Kształtowanie wśród dzieci i młodzieży podstaw odpowiedzialności za	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Placówki Oświaty ✓ M-GOPS ✓ Stowarzyszenia, Fundacje 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Liczba przeprowadzonych zajęć na temat kompetencji 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Zwiększenie wiedzy na temat kompetencji społecznych funkcjonowania w społeczeństwie

własne życie i zdrowie	✓ PUP	społecznych	
6.2. Promowanie dzieci i młodzieży szczególnie uzdolnionej	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Placówki Oświaty ✓ Urząd Miejski ✓ M-GOSKIR ✓ M-GOPS 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Liczba zamieszczonych informacji ✓ Liczba dzieci i młodzieży biorącej udział w konkursach olimpiadach ✓ Liczba dzieci i młodzieży otrzymującej stypendia 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Zwiększenie wiary dzieci i młodzieży we własne siły i możliwości
6.3. Zapewnienie pomocy społecznej dzieciom i młodzieży dotkniętej ubóstwem	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Placówki Oświaty ✓ M-GOPS 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Liczba dzieci otrzymujący stypendia społeczne ✓ Liczba dzieci korzystających z pomocy w formie gorącego posiłku w szkole 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Poprawa sytuacji społecznej dzieci i rodzin
6.4. Wspieranie wypoczynku dzieci i młodzieży z rodzin wykluczonych zagrożeniem społecznym	<ul style="list-style-type: none"> ✓ M-GOPS ✓ Urząd Miejski ✓ Stowarzyszenia ✓ Placówki oświaty ✓ Placówki służby zdrowia 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Liczba dzieci wysłanych na wypoczynek 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Poprawa funkcjonowania dzieci i młodzieży i rodzin
6.5. Wdrażanie wśród dzieci i młodzieży idei samopomocy i	<ul style="list-style-type: none"> ✓ M-GOPS ✓ Placówki Oświaty ✓ Urząd Miejski 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Liczba przeprowadzonych zajęć ✓ Liczba 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Zwiększenie wiary dzieci i młodzieży we własne siły i możliwości

samoopieki		przekazanych materiałów
------------	--	-------------------------

Zwiększenie dostępu do istniejących form pomocy oraz realizatorów wsparcia			
Zadania	Realizatorzy i partnerzy	Wskaźniki ewaluacji	Przewidywane efekty
6.1. Usprawnienie przepływu informacji pomiędzy instytucjami	<ul style="list-style-type: none"> ✓ M-GOPS ✓ Urząd Miejski ✓ Stowarzyszenia, Fundacje ✓ PUP 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Liczba informacji przekazanych instytucjom 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Zwiększenie wiedzy w zakresie otrzymywania pomocy i wsparcia
6.2. Prowadzenie strony internetowej przez M-GOPS	<ul style="list-style-type: none"> ✓ M-GOPS ✓ Urząd Miejski 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Liczba przygotowanych materiałów 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Zwiększenie wiedzy w zakresie otrzymywania pomocy i wsparcia
6.3. Zamieszczanie informacji w prasie lokalnej dotyczącej form pomocy	<ul style="list-style-type: none"> ✓ M-GOPS ✓ Urząd Miejski 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Liczba przekazanych materiałów 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Zwiększenie wiedzy w zakresie udzielanego wsparcia
6.4. Zamieszczenie na stronie internetowej Ośrodka bazy instytucji pomocy społecznej realizujących wsparcie na terenie gminy powiatu i województwa	<ul style="list-style-type: none"> ✓ M-GOPS ✓ Urząd Miejski 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Liczba zamieszczonych informacji 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Zwiększenie wiedzy mieszkańców gminy w zakresie udzielonego wsparcia

Cel operacyjny 7

Wspieranie kadr pracujących z rodziną			
Zadania	Realizatorzy i partnerzy	Wskaźnik ewaluacji	Przewidywane efekty
7.1. Podnoszenie kwalifikacji kadr	<ul style="list-style-type: none"> ✓ M-GOPS ✓ Urząd Miejski ✓ Placówki Oświaty ✓ Środowiskowy Dom ✓ Samopomocy ✓ Komisariat Policji ✓ Straż Miejska 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Liczba pracowników, którzy podnieśli kwalifikacje poprzez udział w kursach, szkoleniach 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Wzrost kompetencji osób profesjonalnie zajmujących się pracą z rodziną ✓ Zmniejszenie patologii społecznych
7.2. Organizowanie szkoleń i konferencji, warsztatów i seminariów tematycznych dla osób zajmujących się zawodowo pracą z rodziną	<ul style="list-style-type: none"> ✓ M-GOPS ✓ Urząd Miejski ✓ Placówki Oświaty ✓ Środowiskowy Dom ✓ Samopomocy ✓ Komisariat Policji ✓ Straż Miejska ✓ Placówki zdrowia 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Liczba szkoleń konferencji, warsztatów ✓ Liczba uczestników ✓ Liczba podmiotów organizujących szkolenie 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Wzrost liczby specjalistów przygotowanych do pracy z problemową rodziną ✓ Zmniejszenie patologii społecznych

V. Monitoring

W celu śledzenia postępów realizacji strategii powinna być ona na bieżąco monitorowana zgodnie z art. 16 b pkt 2 ustawy o pomocy społecznej, który wymaga określenia zmian w zakresie objętym strategią.

Monitorowanie pozwala z jednej strony na ocenę oczekiwanych wyników już przyjętych zadań jak i na wprowadzenie przyjętych korekt w tych zadaniach. Monitoring jest procesem ciągłym trwającym przez cały okres wdrażania strategii. Jego celem jest zapewnienie realizacji strategii z jej wcześniejszymi założeniami i wytyczonymi celami.

Przyjmuje się, że co 2 lata (począwszy od roku 2016) będzie przedstawiane sprawozdanie z realizacji celów Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2014-2020 na sesji Rady Miejskiej.

5.1. Finansowanie strategii

Źródłem finansowania zadań wynikających ze Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Gniewkowo na lata 2014 - 2020 będą:

- ✓ środki finansowe z budżetu gminy,
- ✓ środki z budżetu państwa,
- ✓ środki pochodzące z funduszy pomocowych z UE.

Podmiotami wdrażającymi strategię będą:

- ✓ Urząd Miejski w Gniewkowie,
- ✓ Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Gniewkowie,
- ✓ Komisariat Policji w Gniewkowie,
- ✓ Straż Miejska w Gniewkowie,
- ✓ Placówki Oświaty.

Realizacja powyżej przyjętych celów odbywać się będzie na przestrzeni lat 2014 - 2020

5.2. Podsumowanie

W niniejszym dokumencie zostały określone kierunki działań na rzecz lokalnej społeczności. Odniesiono się do problemu osób bezrobotnych, osób niepełnosprawnych, patologii społecznych, bezdomności oraz problemów rodzin niewydolnych wychowawczo zagrożonych wykluczeniem społecznym. Działania, które mają zostać podjęte pomogą

zmniejszyć ograniczenia związane z funkcjonowaniem osób niepełnosprawnych, zapobiegać marginalizacji rodzin, w których występują problemy opiekuńczo - wychowawcze oraz zapobiegać zjawisku patologii społecznych. Dokument formułuje wizję rozwiązywania najważniejszych problemów społecznych w Gminie Gniewkowo oraz wyznacza zadania i wdrażanie działań, których efektem będzie zminimalizowanie lub rozwiązanie występujących zagrożeń.

VI. Spis tabel i wykresów

Tabele

- Tabela nr 1. Dane demograficzne dotyczące mieszkańców Gminy Gniewkowo w latach 2007-2013.
- Tabela nr 2. Dane statystyczne dotyczące wykrywalności przestępstw.
- Tabela nr 3. Powody przyznania pomocy społecznej rodzinie.
- Tabela nr 4. Dane ilościowe dotyczące rodzin z dziećmi objętych pomocą społeczną w 2013 rok.
- Tabela nr 5. Liczba osób, które zostały zatrudnione w latach 2008-2012.
- Tabela nr 6. Ilościowe dane dotyczące świadczeń dla osób niepełnosprawnych.
- Tabela nr 7. Zadania realizowane przez M-GKRPA w latach 2012 – 2013.
- Tabela nr 8. Działania Zespołu Interdyscyplinarnego w latach 2012 – 2013.
- Tabela nr 9. Dane za lata 2012 – 2013.

Wykresy

- Wykres nr 1. Wykres prezentuje liczbę ludności miasta i gminy Gniewkowo w latach 2007 -2013.
- Wykres nr 2. Bezrobotni w gminie Gniewkowo w latach 2012 i 2013.
- Wykres nr 3. Liczba zarejestrowanych w PUP osób z gminy Gniewkowo z podziałem wg wykształcenia w latach 2008-2013.
- Wykres nr 4. Liczba osób posiadających status bezrobotnego w gminie Gniewkowo w przedziałach wiekowych.
- Wykres nr 5. Liczba rodzin z problemem bezrobocia korzystających z pomocy społecznej.
- Wykres nr 6. Liczba wydanych orzeczeń o niepełnosprawności w roku 2013.

Strategia została opracowana
przez Kierownika oraz pracowników M-GOPS

PRZEWODNICZĄCY RADY

[Podpis]
mgr Danusz Kozłowski